

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шлани. 143.322.
Адреса для телеграми:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не зберігаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 4.50 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7.50 ал., Німеччині 7.50 ал.,
Швейцарії 8 шв. фр., Чехо-
словаччині 40 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 7.50 ал., Австрії
7.50 ал. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Хамелеони.

Львів, 15. грудня 1927.

Передвиборчі часи все були нервовими, все носило в собі зародки усіх несподіванок, комбінацій. Все давало підставу до «натхнення» і значно підкріплювали «фантазію» усіх негативних елементів, усіх покидьків національного організму, адлятих на все, щоби тільки розбити, руйнувати і спустошити зорганізовані лави громадянства. На щастя наша суспільність є до тої міри політично зріла, що докладно розбирається в тому, чого хочуть і до чого зміряють розбивачі національної єдності, а тому їх крикливі брехні та наклепи на національну партію, національних діячів, провідників та їх політичну діяльність не вважаються ніколи ніяким успіхом.

Коли приглянутися теперішнім атаційним, підготовчим до виборів засобам на терені наших земель, то прийдесться ствердити, що найбільше уваги та зацікавлення до себе будить серед тих руйнівничих елементів Українське Національно-Демократичне Об'єднання. Тут замітне одно явище, а саме, що роля власних, доморослих підбрехачів та клеветників на Об'єднання дуже докладно сходиться і навіть покривається з ролю польських чинників з усіх політичних таборів. І «санаційні» і «всепольські» і «пастівські» і які хочете польські чинники намагаються ослабити УНДО, силуються обмежити його політичні та організаційні впливи, не перебираючи при тому ніякими засобами. Те саме роблять і тим самим помагають подякам нашій здеморалізованій політичній елементу, а перед у тієї розкладовій роботі ведуть «працівники» з «Ради» і з пороненої нею, сілпорядженої та безобличної партії праці, що розпоряджає від якогось часу вже й офіціозом, тижневиком «Праця».

Читаючи польську пресу останніх часів та застановлюючись над тим, що вона пише про УНДО, не дивуєшся її люті, не береш собі до серця цієї ненависті, цієї явної злоби та незамаскованої нетерпимості до зорганізованих в Національному Об'єднанні лав, бо розумієш, що польська суспільність та її преса не може ні інакше відчувати, ні щось іншого писати, коли мова про українську партію, яка поставила собі за ціль паралізувати всесторонній і добре зорганізований польський денационалізаційний похід на нашу землю і на наш нарід. Але всеж бо дай час від часу здивуєшся, чому таку саму ненависть, таку саму нетерпимість до української національної партії відчувують деякі «свої», особливо ті вгорі названі «працівники» з «Ради» чи пак з партії праці. Невже в них нема почуття міри, не вже вони такі цілковито позбавлені всякого національного сумління, не вже вони вже аж до тої міри не сміють ні самостійно думати ні самостійно відчувати? Невже воля пощадливого їх геть знищила та придала в них сумління, і не вже вони не можуть і не здатні чесно підходити до політичних явищ українського життя?

Дивуєшся деколи такій атрофії національного інстинкту та знидженню національного розсудку в тих елементах, але те здивування скоро мине, коли застанеш над історією повстання «Ради». Її методами

боротьби, повстанням тзв. партії праці та їх спільним завданням.

Як тільки повстало УНДОб'єднання зараз же виявився у Львові орган «незалежної» політичної думки «Рада», що поставила собі за завдання, приймаючи політичну платформу УНДО, стояти на сторожі «чистоти» національної ідеології. Чому і з якої причини присвоїла собі «Рада» самозванчо таку високу місію скоро виявилось, дарма, що за нею криливі самі анонімові «громадські» величини. Так зв. закордонному центрові, який репрезентувала «Рада», не припали до вподоби деякі особи, що найшлися в провіді Об'єднання. Тому то «Рада» почала спершу партизанську і в найвищій мірі плігаву нагірку на ті особи, а далі перейшла до систематичного морального розбишакування. Поодиноких діячів Об'єднання розбирала до нага, відмовляла їм честі, доброї волі а навіть здорового глузду. І все це робила ганебно подло, бо анонімно. Та всеж Об'єднання усталило авторів і спричинників того морального розбишакування та усунуло їх з партії.

По Народньому Зізді з листопада 1926 р. та напів закордонною групою безвідповідальників почала сіяти при допомозі «Ради», яку безплатно і масово розсилали по краю, наклепи на УНДОб'єднання, що воно вступило на шлях опортуністичної політики відносно Польщі, що воно зтоптало принцип соборності і т. п. нісенітницю. І все те писали протягом кількох місяців зобов'язані «публіцисти» з «Ради» тоді, коли програма Об'єднання і резолюції прийняті листопадним зїздом незвичайно ясно та недвозначно ставили на першому місці соборницький і державницький принципи. Не могли перетравити хамелеонські політичні жолудки «діячів» з «Ради» передовсім того, що Народній Зїзд поставився негативно до комуністичної диктатури на Рад. Україні та до тамашнього праводержавного устрою, що виходило цілком логічно з основної та головної програмової задачі партійної програми, а саме: демократизм. Натомість Народній Зїзд підкреслював дуже яскраво у програмі не тільки національну єдність всего українського народу, але й політичні змагання Об'єднання до реалізації ідеї соборності і політичного незалежництва. «Політики» з «Ради» мали зобов'язання підготувати беззастережну орієнтацію українських народніх мас не на український народ, не на живучу і кріпучу над Дніпром національну Україну, а на комуністичну диктатуру на Україні з цілою її системою правління та з правно-державним кольоритним становищем України в СРСР. А коли Нар. Зїзд став їм своїми постановами поперек на дорозі до «їхньої місії», розлялася їм жовч і вони оклеветували і по нинішній день оклеветують Об'єднання в усіх гріхах головних проти чистоти національної ідеології.

Колиж остаточно переконалися, що ця їх лайка не має ніякого успіху, тоді почали творити якийсь сурогат партії. Однак новостворена «партія» не виявила по нинішній день ніякої позитивної праці, ніяких організаційних успіхів. І нічо дивного, бо вона була, «сліпо» і мертворожденою, як кожний штучно творений сурогат, який не може заступити нічим правдивих і природних потреб національного організму. В одній діяльній цій новотвірній проявив «діяльність», а саме на полі підтрим-

ки селярбів, з якими, як ходять чулки, і тепер хоче блокуватися до виборів.

Як тільки появились перші виборчі ластівки на нашому горизонті, «Рада» і всі інші органи «Селярбу» та партії праці брехали на всі заставки про те, що УНДО, мовляв, йде до виборів з польськими «сана-торами», що воно ввійшло з ними в якийсь виборчий пакт. Колиж проти УНДО-ня почала нагірку вся польська преса за те, що воно приступило до блоку не-польських народів, що воно організує протидержавну змову, тоді наші клеветники і брехуни та політичні безвідповідальники затрубили, що УНДО пішло на службу до жидів. Жиди і «блок з жидами» — хоч такого нема, а є лише блок не-польських народів — заповняють тепер усі шпальти «Ради», «Праці» і їх селярбовських посестер. Словом живна у клеветничанні, демагогії та брехні почалися тепер на сторінках тих «чесних» органів, органів, за якими стоять люди «чистих рук», як каже «Рада», і до того люди з «ясною

програмою». Вони прекрасно виконують своє допоможне завдання на користь поляків і можуть тим гордитися. Бо не від нині виявляють вони себе їх союзниками у змаганнях розбити та розпорошити українські національні сили на атоми.

Не раз уже писали ті безвольні, здеморалізовані чинники некрологів на УНДОб'єднання, не раз доказували, що його вже нема, а воно росло в силу та давало наглядні докази. І тепер знова поспішалися «некрологами». Це знак, що УНДОб'єднання буде мати довгий вік, це знак, що воно живе, що воно розвивається, це знак, що воно йде вперед, бо який так не було, то не брехалиб і не гавкалиб та не клеветалиб ті, що терплять на дихавицю і перед якими маревом поганої смерті, а які зі зависти до всіх здорових, життєздатних чують злобу та ненависть. Нехайже далі пишуть наклепи та брехні, нехай далі обманюють себе, що УНДО нема, що воно розбите, нехай мають насолоду в тій «праці», а ми підемо тим легше і тим справніше вперед.

Сумне і непотішаюче.

До характеристики українсько-американської преси. — Емігрантські нудярі й заморська преса. — Безвідповідальна стаття в «Свободі». — Проповідь чорносотенщини і хуліганства. — Три питання до п. Івана Наконечного.

Українсько-американська преса має зовсім інші публіцистичні прийоми, як преса старого континенту, інший підхід до справ, іншу оцінку подій та іншу публіцистичну мораль. Збудована перш усього на основах заробіткового підприємства, вона має бізнесові цілі. До бізнесу достроєно вона й свою ідеологію, свою програмовість. Не диво, що її прикметою є поверховне, епізодичне трактування суспільно-національних справ. Поза телеграфічними відомостями з американського життя, перша-ліпша українсько-американська газета є *mixtum compositum* старокраєвої преси. Такий інструмент, як ножик (замість пера), грають у наших заморських товаришів дуже важну роль. До тогож ті зикрої зі старокраєвої преси, звичайно подавані навіть без зазначення джерела, не все є в гармонії зі собою. Правда, значну рубрику в українсько-американській пресі займають ще «оригінальні дописи», статті-кореспонденції, в яких «оригінальним» є хіба беззастановне обезцінювання будуючої праці краю і дискваліфікація досвідних і випробованих старокраєвих діячів і робітників.

Звичайно авторами таких «оригінальних дописів» є викинені на еміграційний смітник бувші величини, «бывші люди», які завзято «критикують» відносини в краю, кожний активний людина, що у важких часах народнього лихоліття не опускає рук, але прашає, щоби зберігті хоч останки колишніх надбань, причіплюють латку «запруданства» чи «угодобості», замикуючи очі на дійсних запруданців і наймитів, кожний крок накрічують до своїх «побожних бажань», дорікають, картують, дають науки і видають осуди. А при тому беззастановно велику роль грають у них гроші. Всюди, в сні і на яві бачать вони гроші, перекупство, змагання відплатно служити чужим богам. Воно й не дивниця, бо ж це емігранти як і своїй відданості

від рідного ґрунту кружляють біля одного тельця, якому на ім'я: гроші! А підтасовуючи кожне явище під грошевий стрихудель, вони так дуже підходять під бізнесовий характер, під бізнесову атмосферу американської преси.

Скільки то в останніх шести роках усього гною на старій стражденній край випущено в українсько-американській пресі з мозківниць еміграційних «спеціальних кресповідентів», скільки то старокраєвих діячів ограблено з честі, скільки безосновних калюмній кинено на тих, що запряждувалися, боролися і терпіли? Скільки то їхніх пророцтв було злобною видумкою їх ледачої уваги. А зате героями, борцями за народні права виходили еміграційні посмітєхи, що на всі сторони витягали халцві руки, готові слухати кожному, хто дасть монету, готові нічепити й обріхувати і кидати калюмній, безпечно сидючи під крилом збанкрутованої мамми-Австрії.

Та ми рідко коли реагували на ту лівий негідний напад і перманентного калюмніаторства. Не було в нас до того ні часу, ні змоги, ні охоти. Зрештою, ми мали навіть деяке вироблення, бо ж то був насущний хліб для еміграційних гіен і готовий, безтурботний матеріал для поширеної обом українсько-американської преси. Думами ми теж, що в часом та хвороба минеться, бо ж еміграція не може бути вічною. Коли ті бувші величини, надихані австрійським світоглядом і призначені до старих манір вернути до краю, на його твердий ґрунт, то може зміниться і або будуть сидіти на печері (як більшість емігрантів-поборотців), або приєднаються до краєвих робітників. Не тратили ми на те, що українсько-американська преса, замість безвідплатних, хаюваних, в більшості емігрантських вирваних передруків зі старокраєвої преси або «оригінальних дописів» еміграційних нудярів, зважеться зі старокраєвими робітниками.

ми пера, які подаватимуть їй вірні кореспонденції, основані на дійсному житті й його пр. явах.

На жаль, дові не озно, ні друге не сталося. Навпаки, переглядаючи американську пресу, зустрічаємо у „Свободі“ довгого куска пера Івана Наполеонича (псевдонім!) „І сумне і підшмавче про рідний край“. Коли не було не у „Свободі“, а в іншому органі, ми певно не звернули б уваги на ту писанину, яку сміло можна оцінювати, як „горіх з капустою“. Чого там тільки нема? Все ж, як в українському борді. Третя в черзі стаття займається російським рабством з 4. вересня 1927 і участю в ньому деяких українських громадян. Усі сплетні, випродувані в акамарках ворожої пропаганди й низького інтриганства напівлиси в тій цій статті Івана Наполеонича.

Не будемо зупинятися ані над справою рабства, ані над його освітленням в американській „Свободі“, бо ця справа вичерпує у нас інстинкти і погаджена. Центр. Комітет Українського Нап. Дем. Об'єднання, після докладного розгляду днію своїй постанови, яким безапелляційно піддалися ті з учасників рабства, які були членами УНДО. Вони прилюдно признали свою помилку і як дисципліновані громадяни признали громадське рішення. Такий оборот справлє сліз уважати тільки маніфестацією доброї волі тих громадян з одного боку, а й авторитету УНДО з другого. Очевидно, про якунебудь угодовщину чи заломання політичної лінії тут і мови не може бути.

Але такий вимір кари для тих громадян не вдовольня „босового“ Івана Наполеонича. Мовляв, „равнінників“ за їх „демонстраційно-хрунівський вчинок“ не стрінула належна кара. Виною цьому

„бескровність української інтелігенції, а зокрема молодіж, вони не боялись якоїсь моральної фізичної кари — і в тім не помилились. У інших народів, більше вражливих на порушення національного достоїнства, було б їх мордобитіє або і кулі не минули. У нас того не було, бескровність наша за велика, свідчить рутенської природи побила. Але міг би хто сказати: а деж воляється ЗУНРО, то є „Західно-Українська Народно-Револьційна Організація“? Чи воля не мав в своїх рядах рішучих людей, що іменем народу виконали би вирок на тих, що своїми поганими потугами достоїнство нації? Оскільки доходять нас вісті, то так але не є і організація та розпоряджася не малою громадою людей, готових на все, на велику жертву, до свого власного життя вилучено. Старшина однак ЗУНРО-ї була тої думки, що не може своїх визначних членів демаскувати через того рода помешні акції, як фізичне покарання негідників з власної нації, бо мусить ті сили резервувати на важніші революційні акції. Але чи ЗУНРО і на далі буде дорікатись такої тактики і не возьметься до острого харання також винуватців, гресуючих в рядах самої української суспільності, — це вже друге питання, на острого рішення вплину не маємо. У такому разі майже й тут повне довіря, що народні мистини, організовані в ЗУНРО-ї, свою велику і святу залату сповнять точно, відповідно до своїх сил і свого палкого бажання та відповідно до своїх гарячих революційних потугів“.

Читаючи ті вибірки еміграційної мозковини, не знати, чи дивуватись „революційному“ авторові, чи органі, який такі дороговкази друкує? А по змісту — певні наглядні витвори власничого дегенерата, якогось політичного морфіста, чи просто громадського життя захищати бачна формального чорносотенства, оченялого хуліганства. Покинувши лише на боді ту „революційну організацію“, яка не хоче „демаскувати“ себе як „мордобитіє“ на о-собах українських економічних діячів, але тут поставимо кілька питань до п. Івана Наполеонича, а саме:

На якій основі, пан-Іване На-

Членам Т-ва „Дністер“ до відома!

Згідно з обов'язковими приписами кожний член Т-ва „Дністер“ мусить найдашше до дня 20. грудня п. р. викупити пол су „Дністра“ на обезпечення дозволеної законом 1/4 часті будинків на 1928 р.

Хто в означеному речинні не викупить своєї поліси на 1928 р., того будинки з днем 1. січня 1928 р. перейдуть в цілості до обезпечення ПЗУВ.

Члени „Дністра“ не є обов'язані предклатати своїх поліс до ре-страції повітовим інспекторам ПЗУВ, бо Т-во „Дністер“ займається само предложенням ПЗУВ спису викуплених на 1928 р. будинкових поліс.

нечний. Ви вважаєте можливим ставати на котурні національно-політичного Катона і давати кому небудь науки, коли вся Ваша „партія“, зі всіми „радикальними дубами“ напшлася в польському таборі що в 1922 р. як наймитсько-хрунівський таран до розбінання і деморалізації українського селянства?

На якій основі Ви вважаєте себе покликаним ставати на сторожі „національного достоїнства“, коли Ви сами ніколи того достоїнства не аборігали та коли вся територія, де Ви колись провадили свою діяльність, якраз внаслідок тієї широкої діяльності, сьогодні є тереном пролажної хлібодінни?

Пропагуючи приноровлення „мордобиття і кулі“, чи не вважаєте себе покликаним ставати на сторожі „національного достоїнства“, коли Ви сами ніколи того достоїнства не аборігали та коли вся територія, де Ви колись провадили свою діяльність, якраз внаслідок тієї широкої діяльності, сьогодні є тереном пролажної хлібодінни?

Інші питання лишаємо на пізніше а тимчасом пригадуємо лише, що чим хто воює, від того гине.

Вкінці співвідповідальною за пропаганду такої чинної моралі в громадському житті є й американська „Свобода“.

Оспраді — сумне і непотішаюче.

Мала проба

переспівати Вас у пів, що п'яний гірський мід з околиць Підлютого має личини сміху (з гірського впливу). „Малослово“ продає у всіх своїх скляках в оргиніальних слоках по зод. 1:50: мід „старчиків“

мід „оминів“ мід „малиновий“ мід „липовий“

2-5 1928

Як розтрачувано народне м'ясо.

На маргінесі сензацийної розправи.

Дводенна розправа в мал. салі львівського суду, на якій розбиралася господарка майном Народного Дому в часі комісарства Льва Черкавського, спавного також як мепената й опікуна молодих фільмових адептів, виявила вже досі стільки сумного й деморалізуючого в часі його комісарювання, що на це повинні звернути пильну увагу всі українські чинники, які боруть участь у громадському житті. Для доповнення ваших судових відомлень позволю собі подати ще кілька цікавих цифр і кілька загальних помічів.

Комісарство Черкавського, що тягнулося не цілий рік, коштувало Інституту „Народний Дім“ дуже дорого. Це ствердили понад усякий сумнів усі за-присожені свідки, зокрема класичний в цьому процесі свідок Борис Труш. Бо Ч. за короткий порівнюваний час не тільки видав уся готівку з каси, але й обтяжнив її поважним боргом, не гадаючи вже про т. зв. гарантіїні векселі і про ріжні некорисні для Нар. Дому трансакції й умови, які він закладав. Навіть не можна уявити собі, куди був би докотився Нар. Дім, який ще та з рік був поміс-сарував у ім Лев Черкавський!

Про ріжні маніпуляції Черкавського читачі мали нагоду читати в обох попередніх числах „Діла“ в рубриці „З су-дової каси“. Сьогодні агадаємо ще тільки, що за час від 16. III. 1926 до 31. X. 1926 вкрав він з каси Нар. Дому титу-лом діст і долаків на репрезентації (крім діст постійних і платів!) 6003 зо-лотих! На свої подорожі (між ін. і до Кракова, де Н. Дім мав мав ніколи ні-ких інтересів) вкрав він 4001 зод., за подорожі своїй притильності кавав ви-платити 2700 зод., ріжним особам кавав виплатити 1448 зод. (з того членів про-

бітної ради Романові Турчмановичеві 928 зод.). Разом коштувало все це касу Нар. Дому 20.042 золотих!

На обставину коштів ремонту будинку Нар. Дому при вул. Рутенського і дому при вул. Курковій трибунал допустив переслухання додаткових свідків, між ін. професора львівської політехніки Мо-стовського, який переглядав оферти, зне-сені в справі того ремонту й оглядав остан обох будинків. Візнання цього ав-торитетного свідка-фахівця повинні бу-ти сенсациєю для, бо по візнанням до-те-перішніх свідків вартість роботи біля ре-монта виносилася ок. 8.000 зод., а за те заплановано понад 50.000 зод. Цікаві бу-дуть теж візнання свідка Іларія Липи-ного і Дмитра Яблонського, першого на обставину відомих вже нашим читачам 700 доллярів, другого на обставину ріж-них видатків Черкавського на „Рольні Союз“ і „Голод Народу“. Сенсацийні бу-дуть теж візнання інж. Подольського, який був делегований в уряді перевіри-ти господарку в лісах Білши, зокрема ж продажу дубів по смішній малій ціні.

При кінці ще одна цікава обставина. Оборонець Черкавського д-р М. Глушко-вич, що з патосом,гідним лінійної спра-ви памагався боронити свого клієнта (який на пів розпрасі виступав в харак-тері обвинувачуючого, а не обвиненого!), заявив при своїх вистесах, що Черкав-ський мав у характері комісара Нар. До-му „велику політичну місію“, що він сто-яв понад такими „дрібницями“, як ка-сові рахунки і не потребував влятис-ся клясовими формальностями і т. п. Така-мо міг лімазувати назиння адресатів з поттозних рецензій, коли це лежало в інтересі його „великої місії“. Колиж при тому ада д-р Глушкович помилка-вся на похвальне писмо, яке Черкавсь-кий дістав на прохання від вождів Га-раніха, котрий бупітмо заявив, що Чер-кавський уступив в комісарства пасад-ком впливової політичної кон'юнктури, а не внаслідок зловживань, — ада д-р Дверницький заперікував на це так: В вождів Гараніха повилака до себе Чер-кавського і поставив його перед альтер-нативою: або уступити втайно самому (тоді дістане „на озолочення“ т. зв. по-тхальне писмо), або буде уоуваний за невідповідну господарку зовнішнім припазом. Подликання на цю обставину як свідка б. вожд. Гараніха застеріг суд для себе.

Свято пісні.

Святкові концерти 100-літ роковин у-країнської пісні у Львові апаали під кожним оглядом культурно і гідно, як і повинно бути на святах такої ваги як свято пісні — яка, як слушно замітив промовець того вечора д-р В. Шура — об'єднує нас в великий національний та-бор, готовий здобути за всяку ціну кращу долю собі і своїм дітям. Пралада, що обставини, серед яких живемо — привели нас обмежитись до скром-них розмірів — одного малако-каме-рального концерту, який слідуючого ве-чера повторено для молоді, концерту, який тільки частинно об'єднує нашу твор-чість на тому поді. Однак і уклад про-грами і його виконання засвідчили, що відповідальні чинники як і виконавці а пістиаком віднеслися до свого завадан-ня — з пістиаком віднеслася до свята і ціла суспільність, яка справді масовою присутністю на обох вечорах, як не мо-жеш, підтвердила правдивість вже зазначених слів д-ра Шура. — Про-вотує озою д-р Шура та не прихо-дилось мені писати — воно було надру-коване в передостанім числі нашого часопису (найкраще говорити саме за себе. Шкода, що відішло воно на дру-гім вечорі для молоді „Львівський Бо-яв“ під управсю д-ра С. Подкопака ви-конав як першу твору — алуку пісню в укладі Ф. Колосен. (Ей гоним, гоним), П. Кошицького („Об дим, дим“).

Богуславського (Колосен) і мити-ця хоральної мініатюри М. Леон-товича („Зайчик“ і „Дударик“). Точ-та була доволі пасивною започаткува-ням музичної часті програми. Голітья-аворити увагу на „ловачки“, безпри-тенціональну але настроєву полеміку пісню Богуславського у виконанні п. І. Рожанковської на тлі хору і неаріан-мініатюри Леонтовича „Зайчик“ і „Ду-дарик“. Справді подивляти треба як про-стим майже примітивним середняк-ми аумів Леонтович у „Дударик“ до-сягнути такого природнього високо мис-тецького ефекту. Виконання було доволі-прощано, повне мистецьких знань Пієла того вілграв проф. Тарас Шуха-вич ряд фортепіанних творів, побудова-них на народніх мотивах — як „Ліричні-ку пісню“ Барвінського та Лисенка до-волі аміло переведену параврау пісн „Без тебе Олесь“ і йогож „Думку-Шум-ку“. Хоча поанція „пніста“ серед хо-ральних творів є бодай у нашій публіки-демо менше „звична“, то треба призна-ти що своєю як все повною настрою і мис-тецької ливиністю у деталіз заокруг-леною інтерпретацією аумів проф. Шу-хевич зділати собі ширі і дуже живі сим-патії слухачів, які змусили його до на-датку.

З черги виступив на естраду муз. хор „Сурма“, який під управсю д-ра В. Не-дзика підспівав Ф. Колосен „Гей, там ш-горі“, Лисенка „Ой сія пугач“ і „Пісок-про Куперява“. З правдивою приємні-стю приходиться мені ствердити, що цей від падава їотнувший хор, який аеди-лює у собі дуже цінний голосовий мате-ріал, арау після перших своїх висту-пів здобув собі азначіння визначного чин-ника у нашій хоральній культурі. Не-менші слова признання треба віднести і до виступу „Бандуриста“, який ви-конав під своїм діригентом І. Охримович-ем Лисенка „Quod Libet“ (Гей гук мати-гук). Кому відомо, а якого спрого мате-ріалу складалася ще не так давно пер-хор, той аумів оцінити вагу тихої, без-претенсальної, але послідовної і ене-тематичної праці діригента, який пере-конує нас не так може силою якоїсь мар-канти-індивідуальної інтерпретації — як радше тою дисципліною і культурою яка анімає усе тепер виступи хору.

Дуже цінним і цікавим уржикорджен-ням програми було виконання „варіації“ на тему „Купальної пісні“ добре відомо-го і у нас молодого придіпріарського композитора п. Кошицького за струнний-квартет. Шоправда автор місцями, особ-ливо у безоглядній у зауковім ефект-фугі депо відомоюється поза одності-лістю стилю, — через що викликає деяку дезорієнтацію в анердний музичний-вразінь — а рештою доволі приступним навіть для широкої публіки як адр. у пототозних варіаціях — особлином у прекрасно андержаній у ширі українсь-кому душі колосковій, а навіть у допо-бурлесковім марші на у бітонально за-ложеним фіналі. Виконавці в особах проф. Е. Перфецького, д-ра Р. Кришталевсь-кого, І. Подляка і П. Пшенчані заваили собі великого труду, щоб вжитися в істоту тої полемуді чужої для них і для слуха-чів особлином що одооравалим аністуган-ній музики. А треба знати, що того рода мініатюри вимагають, чи не більшої пре-цизності і що так скажу „дрібноткової“ праці над інтерпретацією ніж що інше. Тим то до зналецтва того безумовно ці-кавого і з таланом переведеного а не-легкого твору треба віднести а прав-дивим признанням, — а доволі викон-ним фактом було амушення виконавців на другім вечорі до повторення „Колос-кової“ як наддатку. Значним утерком для програми а також для публіки було неможливість виконання сольоспівів на тлі муз. хору — і в супроводі фортепі-ану через нагале і важке завадування со-лістів п. Ани Остапчуків, яку а тру-дом адержано від прибути на естраду. Треба надіятись, що при найближчій нагоді публіка буде мати змогу апаго-родити собі мистецьку втрату, поновсю-через відсутність агаданних творів, а ар-тистичне провід тоб важко відчуват би-моральний, спричинений неможливі-стю вяти участь у тому дорогому кож-ному українському серцю святі. Програму то-го вечора закінчив виступ „Львівський-Бояв“, який відіграв І. Вілок Веселів-Лисенка.

„Бояв“ в теперішньому складі пред-ставляється і чисельно і аякостево доволі-газою і в алагою і парадатним природ-

Лякєрові і брєкатові зновє остання мода!

Дельфа
До набуття у всіх філіях і заступництвях

Тодіж. При перепечатанні інвалідів УГА. а жовтні, листопаді й грудні п. п. віддали Зогато цінної в часі безкорисливості праці Ва. Лякєр: д-р Уит Бурчаківський, д-р Микола Музика, д-р Павло Цимбалістий і д-р Володимир Шувальський у Львові, д-р Володимир Лавинський в Березняках, д-р Володимир Білозор у Коломиї, д-р Остан Пилип в Перемішлі, д-р Володимир Кобіляк у Самборі, д-р Степан Мажеєвич у Сокалі, д-р Кость Воєнік, д-р Осип Гобельський і д-р Володимир Янович у Станіславові, д-р Михайло Сегін у Стрию, д-р Володимир Вітошинський у Тернополі, д-р Теофіл Бачинський і д-р Фельдман у Чорткові та д-р Степан Кущнір в Яворові, за що складаємо їм широкі подяки. — Головна Рада УКТОНІ у Львові.

ліна, який дістав 5.700 дол. нагороди. Капеляк дістав 1.600 дол.

— Ювілей відомої фірми. Цього року святкує 25-літній ювілей одна з найважливіших польських фірм у царині грамофонів і плит. Торговельний Дім Йосифа Векслера. Ця фірма заснована в Кракові зверх століття тому, розвивалась незвичайно швидко і нині має вже три відділи: у Кракові, Львові та Варшаві, звідки плеєє музичну культуру серед найширших кол суспільності. Для якої грамофон був, є і буде найбільш популярним музичним інструментом. Як відомо, фірма „Йосиф Векслер“ є представником найпопулярнішої у світі фабрики грамофонів і плит, а саме славної англійської фірми „His Master's Voice“ що в цьому напрямку дійшла до найвищої вершка досконалості. На її плитах записали свої голоси найбільші світові слави, а техніка виконання є така прецизна, що слухач має враження, що находитись перед репродукційним апаратом. З огляду ювілею фірми слід їй побажати дальшого розвитку.

— Миколаївський Вечір улаштувають Т-во Українська Бесіда і Т-во Українська Ватрохня у Львові для 18. п. м. (неділя) для своїх членів і запрошених ними гостей. Для малої дітвори о год. 4-й пообіді, для старших о год. 9-й вечір. Дарунки приймаються між год. 2-4 пообіді. Окремі запрошені не вносять.

— На днях появилася ГРАМАТИКА ЦЕРКОВНО-СЛАВЯНСЬКОЇ МОВИ, о. П-ра СПИРИДОНА КАРХУТА зм. III. том праць Богословського Наукового Товариства у Львові. 1106 1-3

— 100 заграничних елегантних касок, з воєнними добірними помалками прикрасила „Фортуна Нова“ для вибагливих членів, які не вдовольнялись досі скромнішими її виробами. Продажа у власній кляві Руська ч. 1.

— На численні запити звертаємо увагу, що і цього року наймоднішим вечірнім взуттям і то до танцю є лякєрові сантофальки (від 26.50) і брєкатові (від 24.50). До набуття у всіх філіях і представництвах

Гальо 29—41 ?!

— Так! Хто говорить?
— Канцелярія св. Миколая!
Прощу заявити всім, що від цього року укороти св. Миколая будуть тільки з фабрики „Фортуна Нова“!

3 життя наших установ.

Філія Т-ва охорони воєнних могил у Львові.

В вівторок, дни 11. п. м. відбулася в залі „Зорі“ при вул. Вірменській надзвичайно велика збори Філії Т-ва охорони воєнних могил у Львові (на Львів-місто і судовий повіт Львів). Не вважаючи на пригадки в пресі і віддані спеціальні дзюки, явилось дуже мало членів. Язів не представляли студентські організації, локра „Основа“

і „Маличів Громади“, то збори треба було мабуть відложити.

Отворив збори короткою промовою заступник голови Філії п. Любомир Савойка, після того вибрано праявлю зборів в особі п. К. Малицької (гол.) і п. Б. Скрептовича (секр.). По рефераті д-ра Ів. Німчука про завдання львівської Філії Т-ва і по дискусії, в якій взяв слово голою кількох присутніх, приступлено до вибору нового відділу.

До нового відділу Філії увійшли: о. Антін Каштанюк — голова, Любомир Савойка — заст. голова, Богдан Скрептович — секретар, Петро Глазів — касир, Михайлина Яциуна і о. Андрій Гавришак в Боршівч — відділові, Іван Кріпак, Іван Сидорів — заступники. Контрольна комісія: Олександр Ониско, Фарина і Андрій Сербин. — Делегаткою Філії на з'їзд представників Філії Т-ва (26. п. м.) вибрано п-ву Мих. Яциукину.

При точні вноєнь порушено ще справу розсіаних в найближчих околицях Львова українських воєнних могил (на замаршівських полях, біля чортківської склади, на полі Вітої і ін.). Рішено зайнятися в найкоротшому часі екогумацією українських поклях і перенести їх на оба львівські цвинтарі. Постановлено приступити теж негайно до реставрації українських воєнних могил у львівському повіті (в самому Львові перевела це вже централь) і зайнятися їх упорядкуванням.

Львівську Філію Т-ва охорони воєнних могил вже велика, але дуже вична праця. Обов'язком її перенести охорону і опіку над усіма могилами українських борців у Львові і у львівському повіті, аби централь Т-ва у Львові могла все свою енергію спрямувати на поширення своїх завдань по цілому краю.

Відозви й комунікації.

Ялинки для українських інвалідів.

Був гарний звичай у часі війни, що воїнам на фронті та в шпиталіх посилено дарували на Різдво, ялинку — символ їхнього світу, символ примирення в доброй волі між людьми. Для української нації час спокою не настав, а важкі наслідки наших воєн і неволі наготіли на народному організмі. Вони лишились примарою на інвалідів нашої національної армії. Побавлені фізично і морально, сина до життєвої боротьби, без повних прав громадянства, пиковані чужини, дуже часто незрозумілі своїм, коротають вони свій вік у вивіральному горю. Наш завдання бачить у цих втомлених калях, та не вміє добачити в них нодів великої ідеї, глибокої цінності та героїзму.

Ми хочемо зацікавити обнови талановитого звичаю розсілання ялинок, цим разом для українських інвалідів. Сподіюємо, що наша думка знайде відгук серед українського громадянства. Особливо гірші години життя інвалідів Української Галицької Армії. Найважчим для них теплого відношення та ароутиння, щоб вони відчували нерозривний зв'язок, який виче нас усіх в ниях, щоб почувалися хоч

у Свят-вечір кідраїніші, а не опущеними, нікому непотрібними каліками. Подумаймо, скільки інвалідів по наших селах і містах безнадійно змитається зі світами! З якою вичністю стрінуть вони пакуночок, що принесе їм ялинку!

Проєсимо всіх, хто має спрмогу дати рішучий дарунок нашим інвалідам, подати нашій канцелярії (Львів, вул. Руська 3, II) свої адреси, а ми подімо їм і їхні адреси інваліда, на яку хто має вислати ялинку.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО БРАТВОГО ТОВАРИСТВА ОПІКИ НАД ІНВАЛІДАМИ у Львові.

Д. Паліт, м. голова. Т. Мартинець, секретар.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру під дир. П. Карабіневича: Золотий:

15.XII. Лей нашого життя. 2-2

16.XII. Шумі Маріца. 2-2

Молодіж III. Держ. семінар II, жіночої у Львові, вляштує в четвер 15-го грудня п. п. в год. 7. вечером в залі Лисеня у Львові концерт а честь Ольги Кобилянської на який отрим Пол. Громадянство запрошує. Вступ за добровільними і тямні в д. а. а. а. а. 1107

На „Рідну Школу“ в пошані великих народних заслуг бл. п. Теофія Кормоша, замість в'їзку на його домовину, зложили на „Рідну Школу“ в Перемішлі: Молоді „Українського Гімназії“ 106.40, Молоді „Бурси ім. св. Миколая“ 101.50, Ельза і д-р В. Загайкевичі 50.00, Т-во „Бурса ім. св. Миколая“ 5.00, Т-во „Біда“ 5.00, Ліноча гімназія „Український Інститут і дівчат“ 50.00, „Народний Дім“ 50.00, „Український Інститут для дівчат“ 50.00, „Українська Школа“ 50.00, Урядові Школярі 40.00, „Вісник Поміч українських учителів“ 25.00, Українська Бесіда 20.00, Марія і проф. М. Лемчук 20.00, о. прот. Ол. Зубрицький 20.00, Мшанська Каса 20.00, Учительська Громада 20.00, Філія „Просвіта“ 20.00, Марієвське Т-во Паль 10.00, Олена й проф. В. Зубрицький 10.00, Кооператива в Герлиновичах 5.00, — Разом 767.90. — Жертводавцям широкі дякує — Сташшина.

ДРІБНІ ОГолошення.

Будильники-годинники „Зеніт“ „Джес“ (Jaz) прикрашені і звичайні найащешіше у найбільшій складі годинників „Домбровський Розважєвський“, Львів, Академічна 2 (Готель Жоржа). — Догідні умови. Власні роботи. 110 в 20-р

Годинники тільки найбільшій фабрик прецізній прохас за готівку і на рати від десятих лт з найбільшій сторони звисна фірма Іван Зальтенрайх, Львів, пл. Марієвська ч. 5. 3 45-?

225 Ціни приступні — спаша ратани. 50-?

ЛІВАНІ, хіміки, порт'єси, фіренки, мебелів матері по фабричних цінах ВАНК площа Марієвська 5. I. поверх. 911 14-20

ФОРТЕП'ЯНИ на різні ціни уживані, фісгармонія продає: Ганак, Підсулського 21. I. п. 5-5

ВЖЕ друкується „Неділний проповідь“ о. Юрія Квіта, пашоха в Чайковичах (почта Підгірці коло Рудок). Тєпершій ціна 6.50 зол. — по виході доорше. 1094 3-3

НА св. Миколая купуйте гарні і деші пачохи у фірми „Мая“, вул. Підсулського 17. 1111

МУЗИКАЛЬНОГО вчителя (к) потрібне негайно вчитель школи УПТІа в Чабарівці (коло Котичинь). Зголошуватись до Головної Управи „Рідної Школи“ у Львові, Ринок 10. П. п. 1112

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг легінік, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган
Львів, ГОРОДЕЦЬКА 40.

1058 Переселення Рактеном 2-24

Дентист Д-р А. Пфзу 23
переніс ординацію на вул. Реґіоніа

На Миколая практичні дарунки, найдешевші 1113 тільки у фірмі 1-3

Й. Домбровскі Л. Розважєвскі
Льв В (Готель Жоржа).
Годинники, Віжутерія, Срібло.

На св. Миколая і Ялинку
ВІГНЕТІ І ПЕРСТЕНЦІ

по знижених цінах поручає
С. А. Ролшід, Сикетуєвська 16.

НА СВ. МИКОЛАЯ
ВОЛІЧКОВІ ВИРОБИ
фірми „ЕНКА-ВІДЕНЬ“

також інших заграничних фірм до набуття
в „МАГАЗИНІ ТРИКОТАЖІ“
площа Марієвська ч. 5. в брані
поручаємо гарсонки, камізельки, пульовари жіночі і діточі.
Окремий відділ бавовних сукоць і візтових.

За редакцію відповідає Василь Мудрий.

Видане Видевишча Світка „Діло“

3 доукарні Видавничої Спілки „Лізо“, Львів, Ринок ч. 10.